

NYHEDSBREV #4, 2014 fra

Sammenslutningen af Danske Småøer. 11. april 2014.

Kære Ø-boere & Ø-venner

Her følger nyheder med relevans for småøerne.

Kontorassistent søges!

Sammenslutningen af Danske Småøer søger medarbejder til bogføring, administration, telefonpasning, hjemmesideredigering mm.

Arbejdspladsen ligger på Strynø og arbejdstiden er 25 t/uge med forventet start 1/8/2014. Se jobannonce her: <http://www.danske-smaaer.dk/images/jobannonce.jpg>

Ansøgning sendes til sekretariatet@danske-smaaer.dk senest den 5/5/2014.

Småøernes Aktionsgruppe holder den sidste generalforsamling

Småøernes Aktionsgruppe holder generalforsamling søndag den 27. april i Svendborg. På generalforsamlingen stiller bestyrelsen forslag om, at foreningen nedlægges, idet aktionsgruppens aktiviteter har været knyttet til Landdistriktsprogrammet, som nu er lukket.

Planen er, at der senere på året dannes en ny småø-aktionsgruppe, som kan virke i det nye Landdistriktsprogram frem til 2020. Den nuværende aktionsgruppe har på 6 år fordelt i alt cirka 30 mio. kr. til 170 ø-projekter, men det er p.t. uvist, hvor mange penge en ny aktionsgruppe kan råde over.

Dagsordenen for generalforsamlingen, foreningens 2013-regnskab og bestyrelsens forslag om nedlæggelse findes her: www.danske-smaaer.dk/generalforsamling-2014

En ny LAG – informationsmøder

I den kommende tid udbyder ministeriet for by, bolig og landdistrikter (MBBL) en række informationsmøder i hele landet om de kommende lokale aktionsgrupper (LAG).

I den kommende nye LAG for småøer har vi brug for have aktive øboere, der har lyst til at yde en indsats for småøerne i den nye LAG-bestyrelse. Går du med tanker om at være aktiv i den nye LAG for småøerne så er møderne en chance for at få en introduktion til arbejdet i de lokale aktionsgrupper.

Dato og sted for MBBLs 4 regionale LAG-infomøder findes her:

<http://www.livogland.dk/nyheder/informationsmoeder-nye-aktionsgrupper>

Høring om småøer i folketinget- se den her!

Den 26. marts blev der afholdt en høring om småøer i folketinget. Godt 160 mennesker var mødt op for at drøfte rammebetingelser og færger. Læs mere og se oplægsholdernes præsentationer på vores hjemmeside: <http://www.danske-smaaer.dk/h%C3%B8ring-om-sma%C3%B8er>

Høringen kan ses via folketingets TV-kanal på dette link: <http://www.ft.dk/webTV.aspx> og man kan se fotos fra dagen på vores facebookside her:

https://www.facebook.com/SammenslutningenDanskeSmaaer/photos_stream

Turismeseminar i marts

Den 27. marts blev der som opstart i projektet "27 småøer med store oplevelser: Etablering af ø-turisme-ambassadør" afholdt turismeseminar i Odense for interesserede aktører. Fra 11 øer var godt 30 personer mødt frem. Se præsentationer mm. på hjemmesiden: <http://www.danske-smaaer.dk/turismeseminar-marts-2014>

Værktøjskasse til turistvirksomheder

En ny værktøjskasse fra Ministeriet for By, Bolig og landdistrikter giver gode råd og vejledning til dem, der ønsker at starte og drive en mindre turistattraktion. Værktøjsskassen fungerer som en guide lige fra de første overvejelser om etableringen, til opstarten, de økonomiske overvejelser og reglerne på området. Find den her: <http://www.mbbi.dk/nyheder/nyhed/faa-hjaelp-til-din-egen-turistattraktion>

Gæsteanalyse på småøerne – hjælp os!

Sidste år iværksatte vi en spørgeundersøgelse blandt gæsterne på småøerne – den fortsætter i 2014!

(Se mere her: <http://www.danske-smaaoer.dk/turisme>)

Småøerne falder ofte udenfor de almindelige turismeanalyser, og vi indgår derfor ikke i det materiale, man fra officiel side bruger, når man ser på udvikling af f.eks. turisme.

Vi har med denne indsats en mulighed for at være med! Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter samt Videntcenter for Kystturisme er gået ind i projektet.

Videntcenter for Kystturisme vil analysere på skemaerne – både for 2013 og 2014. Derfor er det vigtigt, at vi igen i år får så mange besvarelser som muligt tilbage, så...

- er du øbo: Hjælp os med at få skemaerne delt ud - stik et spørgeskema i hånden på de turister du møder (de er omdelt til ø-repræsentanterne, som har opsat dem relevante steder på øerne)
- er du gæst: Kig efter spørgeskemaet på færgen, ved øens købmand, butik, overnatningssted og brug nogle minutter på at udfylde skemaet. Vi har brug for jeres hjælp!

Afgangsprojekt om småøer

Marie Langballe, nyuddannet arkitekt fra Kunstakademiets Arkitektskole, har i sit afgangsprojekt beskæftiget sig med hvordan arkitektur kan være med til at sikre øernes overlevelse. I fem "nedslag" i Det Sydfynske Øhav søger hun, ved hjælp af transformation, addition eller reparation, at forstærke en særlig karakterer på stedet. Nedslagene er: en færgeanløbsbro, et tangtørre-anlæg, et samlingssted for øboer og turister, nye boliger i ø-landsbyen samt en fugleudkigspost i en gammel vindmølle. Se tekst og billeder fra projektet og hver af de 5 nedslag i vedhæftede pdf.

Maria Langballe kan kontaktes via email: langballe.marie@gmail.com

Får din nabo også nyhedsbrevet?

Kender du nogen, der gerne vil modtage vores nyhedsbrev, så bed dem tilmelde sig ved at sende en mail til undertegnede på ls@danske-smaaoer.dk

Venlig hilsen

Lise Thillemann Sørensen

Sekretariatsleder

Sammenslutningen af Danske Småøer

Strynø Brovej 12, Strynø

5900 Rudkøbing

Tlf. 62 51 39 93

www.danske-smaaoer.dk

Ønsker du ikke fremover at modtage nyhedsbrevet, meld da tilbage til ls@danske-smaaoer.dk

Sammenhænge i Det Sydfynske Øhav

Beskrivelse af projektet

I dette projekt beskæftiger jeg mig med kystkulturen i Det Sydfynske Øhav. I dette område, såvel som på mange andre småøer i Danmark, er det ikke længere muligt at erhverve sig ved de traditionelle leveveje, landbrug og fiskeri, og øerne er bl.a. af denne grund præget af affolkning og i fare for at dø helt ud - til trods for deres unikke natur- og kulturværdier.

Jeg beskæftiger mig med de tre øer Skarø, Drejø og Hjortø, samt halvøen Vornæs på Tåsinge, og ønsker i mit projekt at tilføre øerne noget, der på én gang kan bevare kystkulturen og hjælpe øerne til overlevelse. En grundpræmis har været at tage udgangspunkt i hver øs særlige karakter og potentialerne på stedet. Jeg arbejder med at genetablere særlige stemninger og miljøer, men også med at tilføre stederne noget nyt. Jeg gør brug af transformation, addition og reparation og har valgt at lave 5 nedslag inden for 4 kategorier. Nedslag indenfor disse kategorier kan samlet løfte eksisterende potentialer i de små øsamfund og skabe en helhed der gavner udviklingen i området. Kategorierne er transport, produktion, formidling og bosætning.

Transport:

Bedre adgangsforhold i form af forbedret færgeforbindelse vil gøre det betydeligt nemmere at bo på en af øerne og arbejde på fastlandet. Også turister, der ønsker at besøge øerne kan have stor gevinst af dette. Som det er i dag er der meget få afgangene til øerne og sejltiden er lang - hhv. 35, 60 og 90 minutter til de tre øer, hvilket vil kunne reduceres væsentligt ved at lave en færgeforbindelse mellem Vornæs havn og de tre øer.

Produktion:

Øerne har brug for nye erhverv hvis de skal overleve. Særlige forhold på øerne muliggør særlige former for bl.a. avl og produktion, og et sådant lokalt potentiale er tang. Produktion af spisetang er en hidtil overset mulighed for øerne, trods det at tangen er en solid del af øens historie, traditioner og overlevelse. Herhjemme er tang en uudnyttet råvare der rummer store potentialer bl.a. i forhold til at kunne ernære jordens befolkning i fremtiden, og kan med sit høje indhold af protein, mineraler og vitaminer betegnes en moderne superfood.

Formidling:

Øernes unikke natur og muligheden for at opleve fugle- og planteliv på meget nært hold har gjort hele området til en særdeles populær destination for fugle- og naturinteresserede. Derudover er hele øhavet og dets historier om kystkulturen en fortælling, der står stærkt i områdets bevidsthed. Der er fra flere sider ønsker om et bygningsværk der rummer udkigsmuligheder såvel som faciliteter for naturformidling.

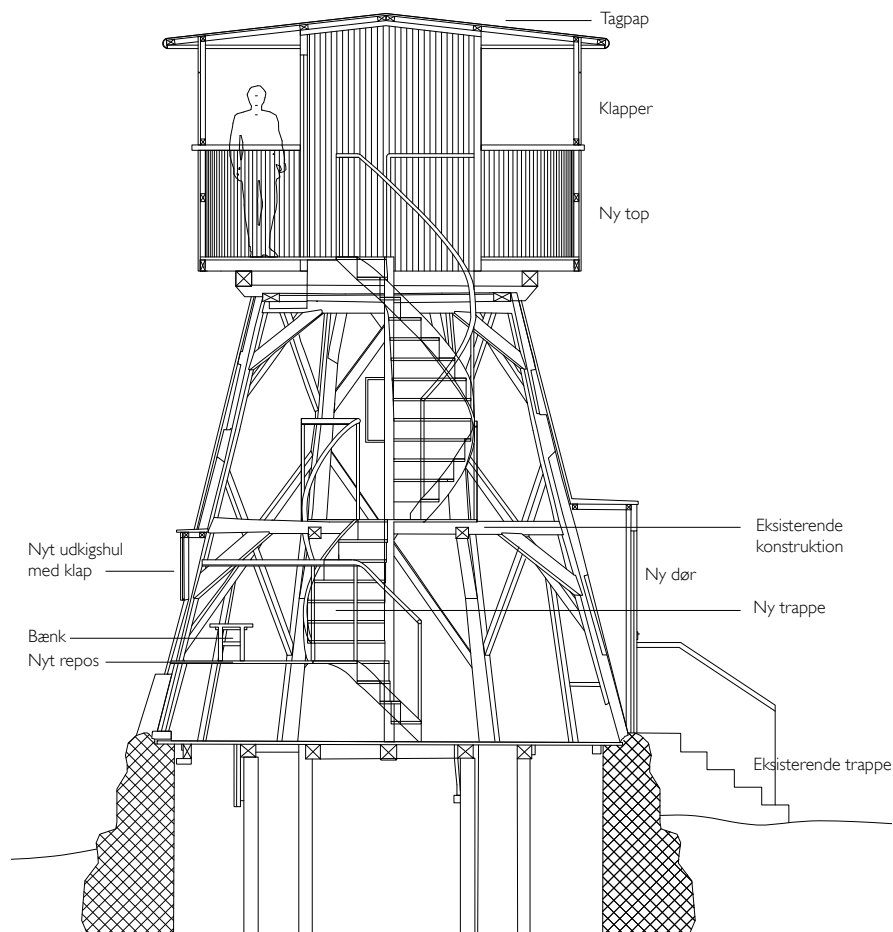
Bosætning:

Den forbedrede transport vil muliggøre nye bosættelser på øerne. På Drejø har man længe haft et ønske om at opføre prøveboliger til folk, der ønsker at afprøve ø-livet. Turister og besøgene mangler også mulighed for at leje sig ind for et par dage eller uger ad gangen. Drejø landsby brændte i 1942 og efterlod mange tomme grunde og mangel på sammenhæng. I arbejdet med bosætning er det derfor oplagt at fortætte den eksisterende by for at genvinde nogle af kvaliteterne fra tidligere tider.

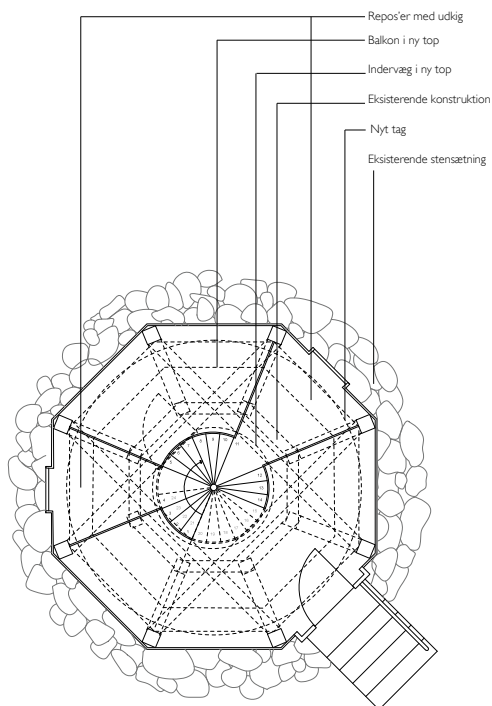
Transformation af gammel mølle

Hjortø er en lille ø med kun 5 fastboende - resten af øens huse benyttes som fritidsboliger. Øens bebyggelse centrerer sig midt på øen, bortset fra et par udflyttede gårde samt øens mølle, der ligger helt ude ved stranden på den vestlige kyst, omringet af strandeng. Den lille hollændermølle, der er opført i 1871, har både malet korn og afvandet den omkringliggende jord, og bønder fra området lagde til med båd ved den tilhørende anløbsbro. Møllen er i dag forfalden og hatten er i dårlig stand, men den fungerer stadig som et vartegn for sejlere, idet den kan ses vidt omkring p.g.a. dens solitære beliggenhed og tydelige silhouet.

Området omkring møllen er velbesøgt af fugleinteresserede og øen har en uspolet karakter, hvorfor jeg har valgt at om-danne møllen til et fugletårn. Den forfaldne hat skiftes ud med en ny top hvor man har bedst muligt udsyn til fuglene uden at forstyrre dem, og inde i møllen etableres en spindeltrappe hvorfra små platforme fører ud til facaden med mulighed for at kigge på fugle både ud mod havet og strandengen.

STED: Hjortø
FUNKTION: Fugletårn
TYPE: Transformation og reparation
TEGNING: Snit 1:50

STED: Hjortø
FUNKTION: Fugletårn
TYPE: Transformation og reparation
TEGNING: Plan 1:50

Transformation af gammel lade til forsamlingshus

Når man ankommer fra havnen til Skarø by møder man som noget af det første en stor funktionstomt lade. Den har en central placering i byen og har før i tiden været delt af op til 3 landmænd. Her holdes der af og til arrangementer der ikke kan rummes i byens lille forsamlingshus der ligger på den anden side af vejen. Ved siden af laden ligger byens købmandsbutik. Jeg har omdannet jordstykket mellem købmanden og laden til en samlingsplads for øboere og turister; og laden er transformeret til et åbent (ude)forsamlingshus hvor alt fra cykelreparation til folkedans og bryllupper kan finde sted. Ladens struktur er uændret, men der tilføjes en ekstra port i gavlen så der er mulighed for at åbne alle facader op, og der etableres to små isolerede rum i det store rum, der rummer toiletter og opbevaring af stole m.m. Dertil kommer nyt køkken samt et overdækket udekøkken. Belægningen på pladsen består af store betonfliser der fortsætter ind i laden, her dog med en anden overfladebehandling, og skaber sammenhæng mellem ude og inde.

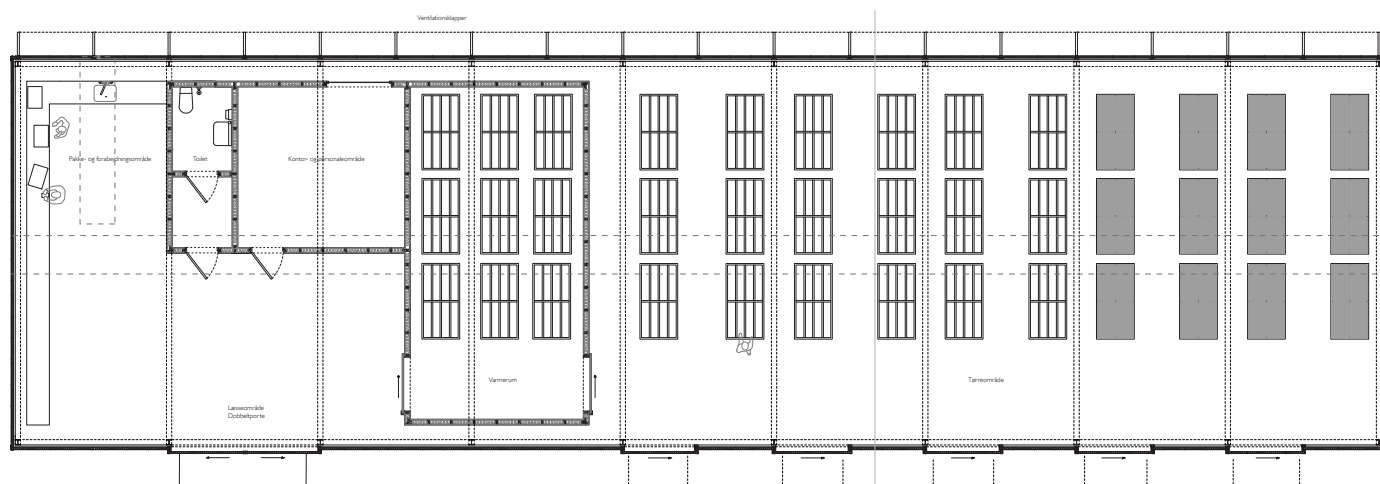
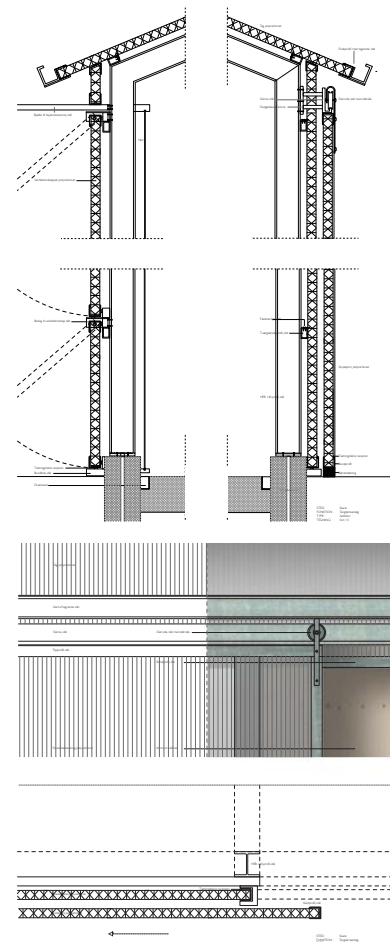
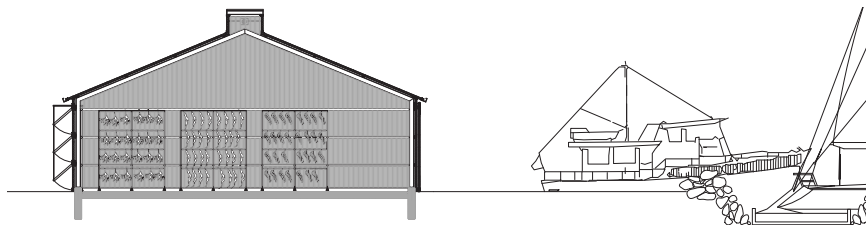

Tangtørreanlæg

Skarø er en mindre ø med ca. 34 fastboende. Der er havneanlæg med toilet- og bade-faciliteter. Længere oppe på øen er der primitiv teltplads, og spredt rundt i byen findes bl.a. café, isbutik, sommerpensionat, forsamlingshus og Øhavsmuseum. På Skarø Is der udnytter råvarer i området og bl.a. søder deres is med tang og birkesaft.

Hvor havnen tidligere har summet af liv er der nu temmelig stille, bortset fra når fær-gen kommer ind og de turister der kommer til øen i sommerperioden. Jeg har valgt at placere mit tangtørreanlæg på havnen, bl.a. for at genskabe havnen som et sted med livlig erhvervsaktivitet og hvad det fører med sig.

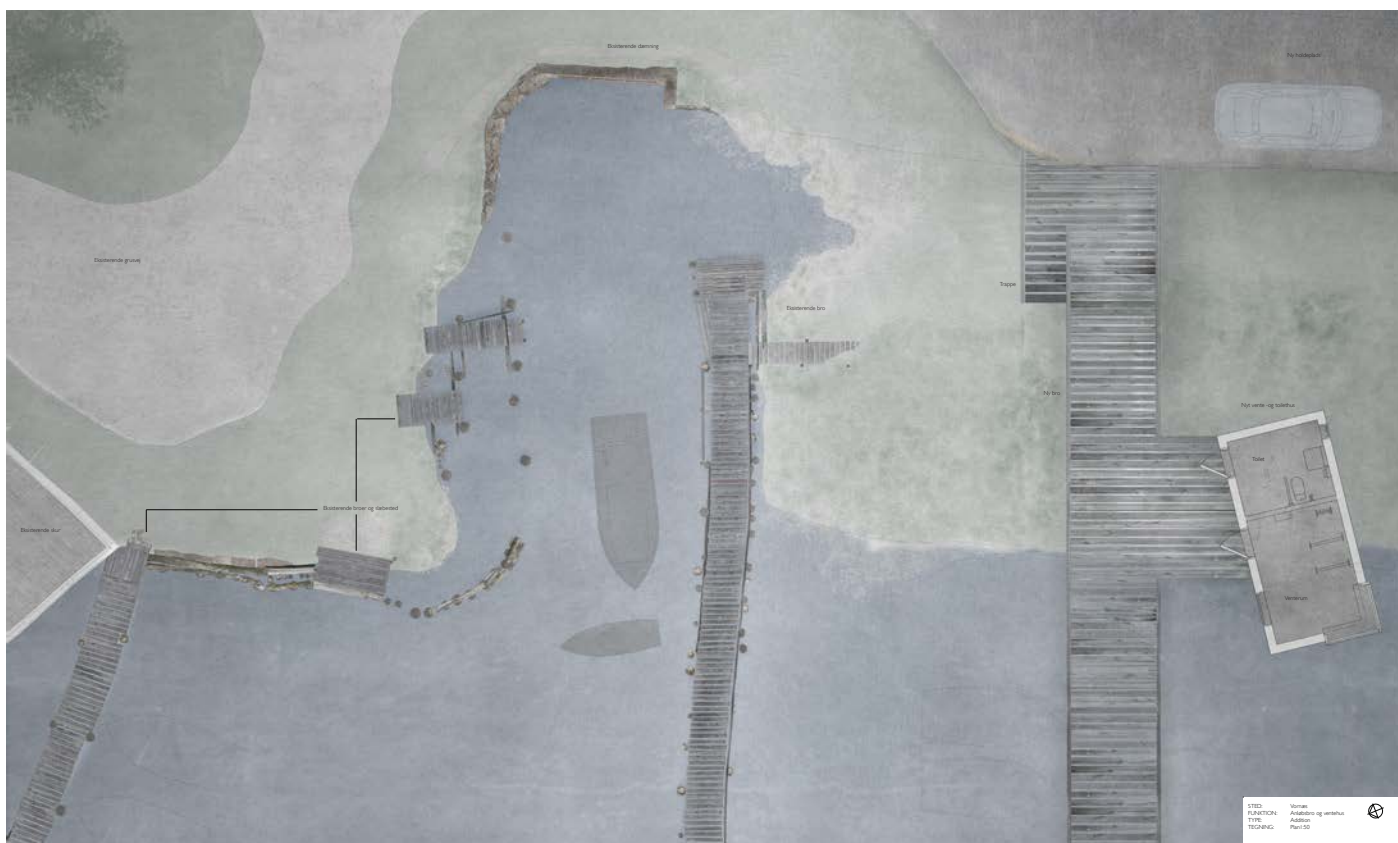
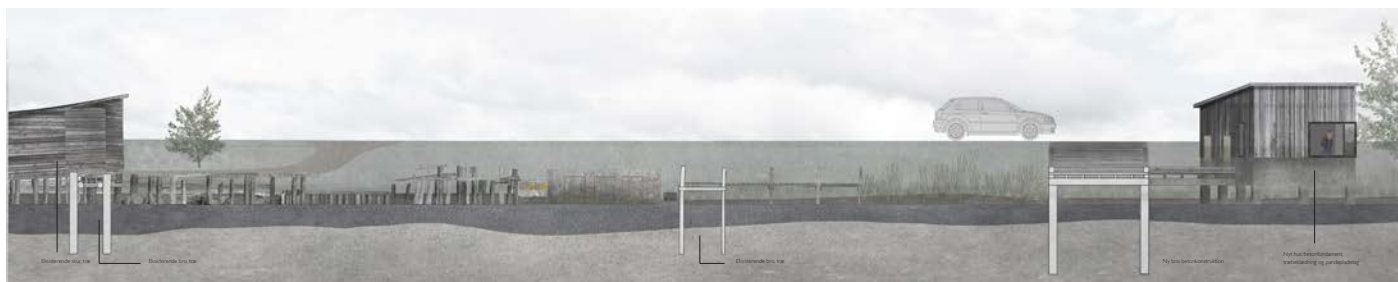
Tang har brug for lys og luft for at tørre, og jeg har ønsket i videst muligt omfang at udnytte naturens ressourcer og skabe et bæredygtigt anlæg. Min bygning bygger så-ledes på principper for naturlig ventilation og er udført som en stålkonstruktion med beklædning af polycarbonat der lader solens stråler komme ind. Der er klapper i hele den ene side samt ventilationsskorsten der sørger for optimal gennemstrømning af luft. Klapperne kan lukkes tæt så tangen ikke genoptager fugt i regnvejr. Inde i huset er der en mindre kerne af træ, hvor temperaturen kan hæves så restfugtigheden kan trækkes ud og tangen kan blive helt tør og egnet til videre forarbejdning eller pakning.

Havneanlæg

I en vig ved Vornæs på Tåsinge ligger den lille Vornæs havn, der tidligere har været udsat for livlig trafik af både fragtskibe der sejlede afgrøder m.m. til fx. Svendborg, men også flere af småøerne har i skiftende perioder haft post- og færgeforbindelse til Vornæs. Havnen, der nu ligger nærmest uddød hen, består af et par forfaldne bådebroer, et gammelt pakhus, et slæbested i træ og en dæmning der afgrænser havet fra Vejen der ligger øst for havnen. En færgeforbindelse herfra til øerne kan reducere sejltiden fra mellem 35 og 90 minutter til mellem 10 og 20 minutter, og gør det således muligt at være øboer og arbejde eller gå i skole på fastlandet, ligesåvel som det giver mulighed for flere daglige afgangene så også turister nemmere kan komme til øen. Færgen skal kunne rumme et par biler, for de fastboende, der har brug for at have den med, og jeg har derfor tegnet en ny bro, og i forbindelse med broen også et nyt ventehus med toilet. De eksisterende broer repareres, såvel som det lille skur der stadig benyttes af lystfiskere.

Pælene til den nye bro og husets fundament og sokkel udføres i beton, brædder og beklædning er i fyrretræ og tag beklædt med pandeplader i stål.

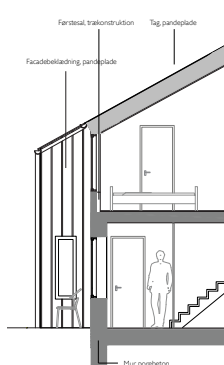
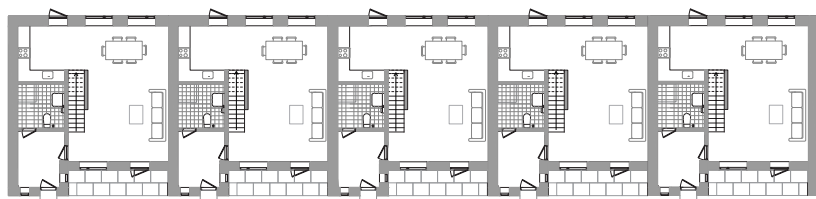
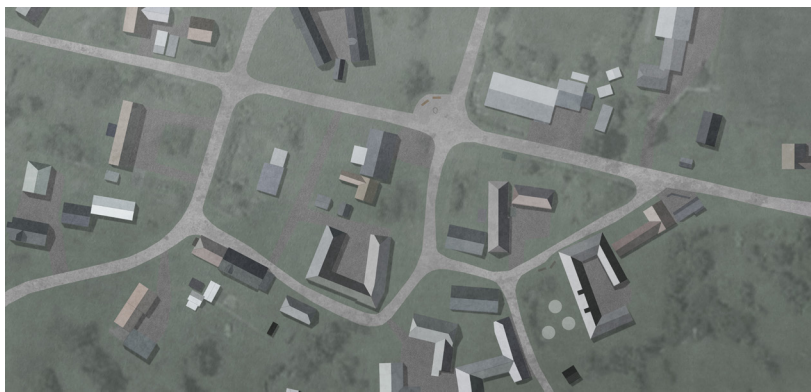

Boliger

Drejø er den største af de tre øer og har da også 70 fastboende. Størstedelen af disse er pensionister, og der er et stort ønske om at tiltrække flere børnefamilier til øen.

Før branden i 1942 var Drejø by en af de best bevarede landsbyer fra fællesskabets tid. Byggestilen var helt særlig, med gårde der lå meget tæt sammen, gårdsplads til gårdsplads, og dannede en næsten labyrintisk bymidte. I dag præges bymidten af nyere huse og åbne områder, og det er svært at orientere sig pga. manglende struktur. Hvor der før var lave stengærder er der mange steder kommet høje hække.

I mit projekt har jeg valgt at fortætte bymidten ved at placere prøveboliger ud fra den gamle byplan, og derved forstærke et centralt kryds i byen. Jeg har ønsket at skabe boliger der rummer kvaliteterne ved ølivet og genskaber nærheden og fællesskabet, hvor man åbner døren og følger med i hinandens liv, og der er derfor direkte kontakt mellem boligen og gaden. Husene er udført som rækkehuse der er inspireret af den på øen dominerende lade-typologi, muret op af porebetonblokke, og som i sal en trækonstruktion beklædt med stål-pandepåklædning, der også er anvendt til tagbeklædning.

Vindfang og indgang

Terrasse

